

ЕКОНОМІЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Кучеренко К.А.,
Новак Н.Г.

Одеський національний політехнічний університет

В наукових джерелах, нормативних документах та статистичних базах визначається, що *інноваційна активність* – це «інтенсивність здійснення економічними суб'єктами діяльності із розробки і впровадження нових технологій або удосконалених продуктів в господарський оборот» [1, с. 52]. *Інноваційно-активне підприємство* за «Керівництвом Осло» [2] має дві категорії навичок:

- стратегічні (спрямованість на майбутнє; здатність контролювати майбутні ринкові зміни; можливості отримання, аналізування та використання технологічної і економічної інформації);
- навички (постійна взаємодія підрозділів підприємства, співпраця із вченими, консультантами, контрагентами; уміння ризикувати; постійне залучення персоналу до інновацій та підвищення кваліфікації);
- *інноваційна діяльність* як процес за міжнародним і національним підходом має розбіжності (табл.1).

Таблиця 1 – Визначення інноваційної діяльності за національним та міжнародним підходами

Визначення	Джерело
1. Інноваційна діяльність – діяльність для забезпечення розробки та впровадження інновацій у діяльність підприємства використовує певні дії. Деякі види інноваційної діяльності є інноваційними самі по собі, інші не мають цієї властивості, але теж необхідні для здійснення інновацій. Інноваційна діяльність включає також дослідження і розробки, не пов'язані безпосередньо з підготовкою будь-якої конкретної інновації.	Керівництво Осло [2]
2. Інноваційна діяльність – діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоспроможних товарів і послуг.	Закон України «Про інноваційну діяльність» [3]
3. Інноваційна діяльність – усі наукові, технологічні, організаційні, фінансові й комерційні дії, що призводять до здійснення інновацій або задумані з цією метою. До інноваційної діяльності також належать дослідження і розробки, безпосередньо не пов'язані з підготовкою конкретної інновації.	Методологічні положення «Зі статистики інноваційної діяльності» [4]
4. Інноваційна діяльність – діяльність, що забезпечує створення і реалізацію інновацій (процес створення інновацій, що включає прикладні дослідження, підготовку і пуск виробництва, а також діяльність, що забезпечує створення інновацій, науково-технічні послуги, маркетингові дослідження, підготовку і перепідготовку кадрів, організаційну та фінансову діяльність)	ДСТУ ГОСТ 31279:2005 [5]

Інноваційну активність підприємства висвітлюють три основних характеристики: наявність завершених інновацій; ступень участі підприємства в розробці інновацій та основні причини відсутності інноваційної діяльності [6]. Проте найбільш розповсюдженим є показники кількості та частки інноваційно-активних підприємств(табл.2).

Таблиця 2 – Інноваційна активність вітчизняних підприємств (джерело: на підставі [7-8])

Показники оцінки	Період та характеристика підприємств за розміром								
	2006-2008 рр.			2008-2010 рр.			2010-2012 рр.		
	малі	середні	великі	малі	середні	великі	малі	середні	великі
1. Загальна кількість підприємств, од.	28151	8453	2567	26523	7468	2364	24657	7069	2288
2. Кількість інноваційно-активних підприємств, од.	4184	1831	1042	4876	1800	965	4170	1767	993
3. Питома вага інноваційно-активних підприємств в загальній кількості, %	14,86	21,66	40,64	18,38	21,10	40,82	16,9	25,0	43,4

На завершення можна узагальнити, що для вимірювання інноваційної активності підприємства потрібна система витратних, динамічних (для висвітлення динаміки інноваційного процесу, оновлення) та структурних показників.

Література

1. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів : від 17.06.2009 / [За заг. ред. проф. В.І. Полохала] // Матеріали парламентських слухань у ВРУ. – Оф. вид. – Київ: Парламентське видання, 2009. – 628 с.
2. Руководство ОСЛО. Рекомендации по сбору и анализу данных по инновациям / [Пер. на рус. яз.]. – [3-е изд., совместная публикация ОЭСР и Евростата]. – М.: ГУ «Центр исследований и статистики науки», 2010. – 192 с.
3. Закон України “Про інноваційну діяльність” від 04.07.2002 № 40-IV [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – Оф. вид. від 2002 р., № 36, ст. 266, станом на 05.12.2012. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>. – Назва з екрана. – Доступно на 24.02.2015.
4. Методологічні положення «Зі статистики інноваційної діяльності» № 3 від 10.01.2013 (у редакції наказу Державної служби статистики України від 28.12.2015 № 369) // Державна служба статистики України. – Київ: ДССУ, 2013. – 34 с.
5. Інноваційна діяльність. Терміни та визначення понять (ГОСТ 31279-2004, IDT) : ДСТУ ГОСТ 31279:2005. Код 01.040.03;03.100.01. – [Дата введення документа в дію 01.07.2006. Вперше]. – (Національні стандарти України).
6. Воронжак П.В. Систематизація показників інноваційного розвитку інноваційно-активного промислового підприємства / П.В. Воронжак // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. праць. – Львів, 2014. – Вип. 6, (110). – С. 215-220.
7. Наукова та інноваційна діяльність в Україні у 2011 році: [Статистичний збірник]. – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держкомстату України», 2012. – 282 с.
8. Наукова та інноваційна діяльність в Україні у 2013 році: [Статистичний збірник]. – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держкомстату України», 2014. – 314 с.
9. Концептуальні засади управління економічно-безпечним інноваційним розвитком промислового підприємства та формування його аналітичних інструментів [Електронний ресурс] / Л.О. Волощук // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2015. – № 1 (17). – С. 234-241. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2015/n1.html>
10. Оцінювання економічних показників діяльності організації на засадах врахування поглядів груп економічного впливу [Електронний ресурс] / С.В. Філіппова // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2013. – № 2 (7). – С. 235-240. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n2.html>